

Direktor podjetja Triton-Optične komunikacije, inženiring, storitve in trgovina, d.o.o., Nadgoriška cesta 37, 1231 Ljubljana – Črnuče (v nadaljevanju: podjetje ali delodajalec) na podlagi 51. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu – ZVZD-1 (Ur. l. RS, št. 43/11) ter v skladu z Zakonom o omejevanju porabe alkohola – ZOPA (Ur. l. RS, št. 15/13), Zakonom o preprečevanju uporabe prepovedanih drog in o obravnavi uživalcev prepovedanih drog (ZPUPD - Ur. l. RS, št. 98/99) in Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1, Ur.l. RS št. 21/2013) in drugih internih aktov podjetja, sprejemam

**PRAVILNIK
O PREPOVEDI IN UGOTAVLJANJU ALKOHOLIZIRANOSTI
IN OMAMLJENOSTI TER O PREPOVEDI KAJENJA NA DELOVNEM MESTU**

UVODNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik ureja prepoved uživanja alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti zaposlenih, prepoved dela in zadrževanja na delovnem mestu za osebe pod vplivom prepovedanih substanc, odreditev in izvajanje ugotavljanja prisotnosti prepovedanih substanc.

Zaposlen po tem pravilniku je vsak delavec ali delavka, ki opravlja delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali oseba, ki na kakšni drugi pravni podlagi opravlja delo oziroma opravlja delo zaradi usposabljanja.

POMEN IZRAZOV

2. člen

Pomen izrazov, ki so uporabljeni v tem pravilniku, je:

- Alkohol je vsaka alkoholna pijača, ki vsebuje več kot 1,2 volumenskih odstotkov alkohola.
- Alkoholiziranost je opitost od alkohola, ki ima za posledico koncentracijo alkohola v krvi nad 0,0 promila (0,0 g alkohola na kilogram krvi) ali nad 0,0 mg alkohola v litru izdihanega zraka.
- Alkotester je priprava za dokazovanje alkoholiziranosti.
- Omamljanje ali drogiranje je jemanje ali uživanje omamnih sredstev ali drugih nedovoljenih psihoaktivnih snovi naravnega ali sintetičnega izvora.
- Nedovoljene psihoaktivne snovi (v nadaljevanju NPS) so droge in druge prepovedane substance ali zdravila naslednjih skupin: amfetamin, barbiturati, benzodiazepini, buprenorfin, kokain, marihuana/hašiš, metadon, matamfetamin, metilendioksimetamfetamin, morfin, opiat, fenciklidin, triciklični antidepresivi, ki vplivajo na opravljanje dela delavca.
- Lokacija podjetja je vsak delovni prostor podjetja, kjer delavec podjetja opravlja svojo dejavnost, vsi pomožni prostori in okolica ter prostori in okolica izven lokacije podjetja, kjer delavec podjetja opravlja dejavnost ter službeno vozilo podjetja.
- Pooblaščen oseb je s strani direktorja podjetja pisno pooblaščen strokovno usposobljena oseba ali podjetje, ki opravlja strokovne naloge varnosti pri delu, ravnanje z alkotestom in drugimi pripomočki.
- Strokovni kontrolni pregled obsega zdravniški pregled, s katerim se ugotavljajo znaki motenj v vedenju in odvzem vzorcev krvi, urina ali drugih telesnih tekočin oziroma tkiv zaradi ugotavljanja prisotnosti alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki vplivajo na varnost in zdravje pri delu delavca in sodelavcev.
- Strokovna služba je pravna oseba ali samostojni podjetnik - posameznik, ki ima dovoljenje pristojnega ministra za delo, za opravljanje strokovnih nalog na področju varnosti in zdravja pri delu.

- Izvajalec medicine dela je izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki opravlja dejavnost medicine dela, prometa in športa in mu podjetje poveri izvajanje zdravstvenih ukrepov v zvezi z zdravjem pri delu.
- Delavec je zaposlen pri delodajalcu in v podjetju opravlja dela, ki so mu dodeljena s strani delodajalca.

PREPOVEDANE SUBSTANCE

3. člen

Zaposleni delavci delodajalca ne smejo delati ali biti na delovnem mestu pod vplivom prepovedanih substanc. Prepovedane substance so alkohol, droge ali druge prepovedane psihoaktivne substance, ki vplivajo na psihofizične sposobnosti zaposlenega.

Ravnanja zaposlenih, kot so:

- prihod na delo pod vplivom prepovedanih substanc in
  - uživanje prepovedanih substanc med opravljanjem dela oz. na delovnem mestu,
- so prepovedana ter predstavljajo naklepno/hudo kršitev delovnih obveznosti.

IZVAJANJE PREIZKUSOV PRISOTNOSTI PREPOVEDANIH SUBSTANC

4. člen

Zaradi zagotavljanja zdravega in varnega delovnega okolja delodajalec izvaja preizkus prisotnosti prepovedanih substanc:

- kadar obstaja sum, da je oseba pod vplivom prepovedanih substanc,
- v primeru hujše delovne nezgode z materialno škodo ali telesnimi poškodbami in
- zaradi izvajanja preventivnih kontrol.

Za zaposlene se v primeru obstoja zgoraj navedenih okoliščin odredi preizkus prisotnosti prepovedanih substanc, ki se lahko izvaja pred pričetkom dela ali med delom. Preventivne kontrole se izvajajo nenapovedano.

NAČIN IZVAJANJA PREIZKUSA

5. člen

Preizkus prisotnosti prepovedanih substanc se izvaja:

- s prepoznavanjem očitnih znakov,
- z ugotavljanjem alkoholiziranosti in
- z ugotavljanjem prisotnosti prepovedanih substanc na podlagi odvzema telesnih tekočin ali medicinskega pregleda.

ZAČETEK PREIZKUSA

6. člen

V primerih iz 1. in 2. alineje 4. člena tega pravilnika direktor ali druga pooblaščen oseba za zaposlenega odredi preizkus prisotnosti prepovedanih substanc in imenuje tričlansko komisijo za izvajanje le-tega. Zaposleni, kateremu je bil odrejen preizkus prisotnosti prepovedanih substanc, do izvedbe le-tega ne sme opravljati dela. Zanj se odredi čakanje na preizkus na kraju, kjer ni nevarnosti, da bi škodoval sebi ali drugim.

Preizkus vodi komisija, posamezne meritve pa opravljajo pooblaščen izvajalci. Meritve alkoholiziranosti opravlja strokovno usposobljena oseba za ravnanje z napravo, ki meri alkoholiziranost, odvzem telesnih tekočin pa izvaja pooblaščen izvajalec medicine dela.

Zaposlenega se predhodno seznanj s potekom preizkusa, o opravljenem preizkusu pa se vodi zapisnik.

PREGLED

7. člen

Komisija iz 1. odstavka 6. člena tega pravilnika najprej z zaposlenim, za katerega je odrejen preizkus prisotnosti prepovedanih substanc, opravi razgovor, v okviru katerega se ugotavljajo vidni znaki prisotnosti prepovedanih substanc.

V kolikor komisija ugotovi očitne znake prisotnosti prepovedanih substanc, zaposlenega pozove, da se izjasni o ugotovitvah. V primeru, da zaposleni prizna, da je pod vplivom prepovedanih substanc, se njegova izjava skupaj z ugotovitvami komisije zapiše v zapisnik, ki ga zaposleni podpiše. V kolikor pa se zaposleni z ugotovitvami komisije ne strinja, lahko komisija zaposlenemu odredi opravo ene od meritev iz 2. odstavka 5. člena tega pravilnika.

V primeru obstoja očitnih znakov prisotnosti prepovedanih substanc pa lahko komisija, četudi se zaposleni s temi ugotovitvami ne strinja, ugotovitve zapiše v zapisnik in zaposlenega zaradi prisotnosti prepovedanih substanc odstrani z dela oz. delovnega mesta.

Če komisija ne ugotovi očitnih znakov prisotnosti prepovedanih substanc, niti to ne izhaja iz drugih dejstev, se postopek zaključí, zaposleni pa se lahko vrne na delo.

MERJENJE ALKOHOLIZIRANOSTI

8. člen

Merjenje prisotnosti alkohola se praviloma opravi z merilnikom za merjenje alkohola v izdihanem zraku. Meritve opravlja za to strokovno usposobljen izvajalec. Če zaposleni odkloni preizkus z merilnikom alkohola iz zdravstvenih razlogov, se opravi strokovni pregled v pristojni zdravstveni ustanovi.

POTEK MERJENJA ALKOHOLIZIRANOSTI

9. člen

Pri izvedbi merjenja alkoholiziranosti mora biti prisoten tudi najmanj en član komisije.

Pred izvedbo preizkusa alkoholiziranosti mora izvajalec preizkušanca:

- vprašati, ali prostovoljno pristane na postopek preizkusa alkoholiziranosti in
- razložiti celoten postopek preizkusa alkoholiziranosti.

Po opravljeni meritvi izvajalec rezultate vpiše v zapisnik o pregledu ter priloži vsa dokazila, ki vsebujejo podatke o izmerjenih vrednostih.

UGOTAVLJANJE PRISOTNOSTI PREPOVEDANIH SUBSTANC NA PODLAGI ODVZEMA TELESNIH TEKOČIN ALI DRUGEGA MEDICINSKEGA PREGLEDA

10. člen

V primeru ocene komisije, da pri zaposlenemu obstaja utemeljen sum obstoja prisotnosti prepovedanih substanc in:

- jih ni mogoče ugotavljati na drugačen način ali
- je zaposleni zavrnil oz. ni uspešno opravil drugih meritev po tem pravilniku

se lahko, v kolikor komisija oceni, da je to potrebno, za zaposlenega odredi zdravstveni pregled pri pooblaščenem izvajalcu medicine dela. Pregled se opravi na podlagi napotnice, zaposleni pa je dolžan k opravljanju pristopiti še isti delovni dan.

Preizkus prisotnosti drog ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc v organizmu se opravi v pristojni zdravstveni ustanovi izbranega izvajalca medicine dela, ki izvaja zdravstvene preglede zaposlenih, pri čemer se obstoj teh snovi v organizmu dokaže s strokovnim pregledom, ki po potrebi vsebuje preiskavo krvi, urina ali drugih telesnih tekočin oziroma druge preiskave, ki jih odredi izvajalec medicine dela.

O strokovnem pregledu mora zdravnik takoj, ko so znani rezultati pregleda, komisiji podati pisno mnenje, ki mora vsebovati vse rezultate opravljenih pregledov, preizkusov in meritev ter ugotovitev, ali je zaposleni pod vplivom prepovedanih substanc ali ne.

11. člen

Če zaposleni zaradi zdravstvenega stanja ali iz drugih objektivnih razlogov ne more opraviti celotnega strokovnega pregleda, mora izvajalec medicine dela opraviti tisti del pregleda, ki ga je mogoče opraviti in podati pisno mnenje o znakih vedenjskih motenj, ki kažejo na obstoj alkohola, drog ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc v organizmu.

MERILA ZA UGOTAVLJANJE PRISOTNOSTI PREPOVEDANIH SUBSTANC

12. člen

Merilo za ugotavljanje alkoholiziranosti je koncentracija alkohola v krvi, ki se meri z grami alkohola na kilogram krvi (g/kg oz. ‰) ali miligrami na liter izdihanega zraka (mg/l), merilo za ugotavljanje drugih psihoaktivnih substanc pa je prisotnost teh snovi v urinu.

Šteje se, da je pod vplivom alkohola zaposleni, za katerega se s preizkusom alkoholiziranosti ugotovi, da ima več kot 0,00 ‰ alkohola v krvi oziroma da ima v organizmu več kot 0,00 mg/l alkohola v izdihanem zraku.

Šteje se, da je zaposleni pod vplivom prepovedanih snovi, ko se z zdravniškim pregledom ugotovi prisotnost teh snovi v njegovem organizmu.

ZAVRNITEV PREGLEDA

13. člen

Delodajalec je pri preverjanju prisotnosti prepovedanih substanc dolžan varovati in spoštovati osebno integriteto in zasebnost zaposlenih. Zaposleni so dolžni opraviti preizkus prisotnosti prepovedanih substanc, kljub temu pa se postopki izvajanja preizkusov ne morejo opravljati proti volji posameznega zaposlenega, pri katerem se tak preizkus opravlja. V kolikor zaposleni preizkus ali pregled odkloni iz neutemeljenih razlogov, ga mora delodajalec takoj odstraniti z delovnega mesta, šteje pa se, da je s tem kršil določbe tega pravilnika, pogodbene obveznosti oz. druge obveznosti iz delovnega razmerja.

V primeru zavrnitve preizkusa prisotnosti prepovedanih substanc lahko direktor zaposlenega v primeru suma odvisnosti od prepovedanih substanc napoti na usmerjen preventivni zdravniški pregled.

ZAPISNIK

14. člen

O opravljenem preizkusu prisotnosti prepovedanih substanc komisija sestavi zapisnik, ki mora vsebovati:

- navedbe o zaposlenemu (ime, priimek, delovno mesto),
- navedbe o okoliščinah preizkusa (datum in ura, kraj)
- navedbo, ali gre za napovedan ali nenapovedan preizkus alkoholiziranosti,
- navedbo članov komisije,
- ugotovitve komisije ob izvajanju preizkusa,
- izjavo zaposlenega v zvezi z ugotovitvami komisije in
- podpis članov komisije ter zaposlenega.

V primeru, da se opravijo še meritve alkoholiziranosti pa še:

- navedbo izvajalca meritev alkoholiziranosti,
- navedbo oseb, prisotnih na meritvah,
- navedbo modela naprave za preverjanje alkoholiziranosti in leto izdelave,
- rezultate meritve,
- izjavo zaposlenega, katerega alkoholiziranost se preverja o seznanjenosti s postopkom.

V primeru, ko se opravi ugotavljanje prisotnosti prepovedanih substanc na podlagi odvzema telesnih tekočin ali medicinskega pregleda, je zapisniku potrebno priložiti mnenje izvajalca medicine dela iz 4. odstavka 9. člena tega pravilnika.

Če preizkušanelec odkloni podpis zapisnika, komisija to zapiše v zapisnik kot opombo.

UKREPI ZOPER DELAVCA

15. člen

Zaradi alkoholiziranosti in kršitve prepovedi uživanja alkohola ali NPS na delu se lahko delavcu izreče disciplinski ukrep.

V primeru kršenja pogodbene obveznosti ali druge obveznosti iz delovnega razmerja zaradi kršitve prepovedi uživanja alkohola ali NPS, se lahko zoper delavca prične postopek redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga.

Postopek se prične, če:

- delavec s svojim ravnanjem ogroža svoje ali drugih oseb zdravje in življenje,
- bi njegova prisotnost ogrozila nemoten in varen potek delovnega procesa ali

- bi zaradi njegovega ravnanja lahko nastala večja materialna ali moralna škoda v zavodu.

V primeru, da krši prepoved uživanja alkohola ali NPS:

- delavec, s katerim delodajalec neposredno sklene podjemno pogodbo za opravljanje določenega dela,
- oseba, ki dopolnjuje delovno obvezo v zavodu, ima pa sklenjeno pogodbo o zaposlitvi v drugem zavodu iz 3. člena tega pravilnika ali
- študent na delovni praksi,

je takšna kršitev lahko razlog za takojšnje prenehanje opravljanja dela pri delodajalcu.

16. člen

V primeru, da je delavec, ki je bil pod vplivom alkohola ali NPS, delodajalcu povzročil materialno škodo, jo mora povrniti skladno z določili Zakona o delovnih razmerjih in/ali Obligacijskim zakonikom.

17. člen

V primeru suma na bolezenske odvisnosti od alkohola ali NPS direktor napoti delavca na usmerjen preventivni zdravstveni pregled v skladu z določili Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev.

PREPOVED KAJENJA

18. člen

Prepovedano je kajenje:

- v vseh zaprtih in delovnih prostorih podjetja delodajalca,
- v vseh zaprtih prostorih na terenu in pri strankah, kjer se opravlja dejavnost delodajalca in
- v vseh službenih vozilih.

Direktor podjetja mora zagotovi spoštovanje prepovedi kajenja v vseh primerih iz prejšnjega odstavka.

19. člen

Za nadzor nad izvajanjem prepovedi kajenja so odgovorni vsi zaposleni, posebno pa direktor.

Delavci, ki ugotovijo kršitev, so dolžni vsako kršitev prepovedi kajenja pisno zabeležiti z navedbo časa in kraja kršitve ter navedbo izjav delavcev, ki so bili priča kršitvi.

Uradni zaznamek o kršitvi se posreduje direktorju podjetja.

20. člen

Direktor opravi razgovor s kršiteljem ter ga ustno opozori, da bo v primeru ponovne kršitve zoper njega uveden postopek ugotavljanja disciplinske odgovornosti. Uradni zaznamek o razgovoru in izreku opomina podpišeta direktor in kršitelj.

V primeru, da delavec ponovno krši prepoved kajenja, direktor:

- sproži postopek ugotavljanja delavčeve disciplinske odgovornosti ali
- ga pisno opozori na možnost redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga.

V primeru, da krši prepoved kajenja študent na delovni praksi, opravi z njim razgovor odgovorni delavec, ki njegovo delo neposredno nadzoruje.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

21. člen

Delodajalec po uveljavitvi tega pravilnika ob sklenitvi nove pogodbe o zaposlitvi doda določilo k pogodbi, da delavec soglaša:

- s preizkusom alkoholiziranosti in ugotavljanja prisotnosti drugih NPS v primeru suma ter
- s strokovnim kontrolnim zdravstvenim pregledom, na katerega ga napoti zavod v primeru utemeljenega suma, da je pod vplivom alkohola ali drugih NPS.

22. člen

Ta pravilnik je bil objavljen na oglasni deski in spletni strani podjetja.

Spremembe in dopolnitve pravilnika se sprejmejo po enakem postopku, kot je bil sprejet ta pravilnik.

23. člen

Pravilnik prične veljati naslednji dan po objavi na oglasni deski ali spletni strani podjetja in se uporablja od dne 16.3.2013 dalje.

V Ljubljani, dne 15.3.2013

Triton-Optične komunikacije d.o.o.
Direktor
Miran Mihačevič, l.r.